

Hétfői Híradó

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 4 kor. — fill.
Egyes példány ára 4 fill.
Megjelenik minden hétfőn.

Felelős szerkesztő:
GÁMÁN DEZSŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Kolozsvár, Gámán János örököse könyvnyomda.
Hirdetések díjszabás szerint.

III. évfolyam

1913 február 3.

5. szám.

Cselekedjünk!

Bármennyit tünődjék is el az ember azon, régtől fogva mindig alkalmi téma felett, hogy Kolozsvárt miéle csodálatos fatalizmus ulti meg a lelkeket, hogy minden ránk nehezedeó csapások közepette is összedugott kezekkel mindig másoktól várjuk a segítséget, alig tudjuk megtalálni a nyílját.

Lépten-nyomon halljuk a panaszhangokat, hogy ilyen, meg olyan súlyosak és túrhetetlenek Kolozsvárt a megélhetési viszonyok. Mindenki és állandóan csak panaszkodik. Olykor a tollforgató emberek is megragadják a tollat és panaszos sorokat vetnek a papírosra.

Ezeket aztán azok a más emberek elolvassák, vagy el sem olvassák, de azért egyikük sem rukkolt ki valami gyakorlati ideával, hogy t. i. valjon kiknek és mi módon kellene végre a cselekvés terére lépni. Szóval panaszkodunk, szenvedünk, hordozzuk a keresztet s nem gondolkozunk a felett, hogy ebből az áldatlan helyzetből mi-képp lehetne csak valahogy is kijutni.

I.

Itt van mindjárt a különösen ebben az esztendőben veszedelmes mérveket öltött *fauzsora* kérdése. Nem is tudjuk hirtelenében megállapítani, hogy valjon ennek az egyre fokozódó veszedelemnek a súlyát érzi-e Kolozsvárt minden ember, vagy pedig vannak-e olyan boldog halandók is, akik csak hallanak beszélni a fauzsoráról, de nem érzik a veszedelem súlyát.

Feltételezzük, hogy Kolozsvár anynyi tízezer családfenntartó embere közül vajmi elenyésző azok száma, akik elmondhatják, hogy őket a fauzsora kérdése nem érinti s akik tehát jóformán nem is tudják megmérni azt a veszedelmet, amely az annak kitétt emberek vállaira súlyosodik.

Hát ehhez az elenyésző kisebbséghez nekünk nem is lehet szavunk, amde szóitunk azokhoz, akik görnyednek a terhek alatt s akik bizonyára

szeretnének is megszabadulni áldatlan helyzetükből.

Ennek a nagy többségnek akarjuk-e sorokban megmagyarázni, hogy ne nézzék tétlenül ennek a veszedelemnek a pusztítását, hanem fogjanak össze és kísérsék meg módját találni a baj enyhítésének.

Talán felesleges is rámutatnunk, hogy a faárraknak hallatlan emelkedése egyáltalán nem természetszerű fejleménye az általános gazdasági és drágasági viszonyoknak. Annak, hogy a faárak mai magasságukat elérték, java részben maguk a fakereskedők az okai. Nem őket sodorták a közviszonyok a faárraknak minden mértéket túlhaladó emelésére, ők jobbjára csak *visszaélnék* azzal a helyzettel, amely a fogyasztó közönségre egyetemesen és minden vonalon nehezedik s egyszerűen *kihasználják a kedvező konjunkturákat* a maguk hasznainak mértékelen fokozására.

Nem tudjuk ugyan aklaszzerűen megállapítani, hogy a fakereskedők között nem létesült-e valami közös megállapodás, de az a tény, hogy egyszerre valamennyien és majdnem egységes kules szerint emelték fel az árakat, ez a mellett bizonyít, hogy ezek az urak *kartelre* léptek s most már egyetértően járnak el a fogyasztó közönséggel szemben.

II.

E sorok írójának véletlenül alkalma volt betekinteni egyik fakereskedő könyveibe s az abban talált bejegyzések szerint a szállítási díjak a múlt év össze óta nem változtak, valamint nem változott a fatermékek beszerzési és feldolgozási ára sem és ennek dacára a faárakat a megelőző év hasonszakának áraihoz képest 25—35 százalékkal emelték.

Ez a megokolatlan áremelés magában hordja az uzsorának minden elemét. Ebből is megítélhető, hogy a fakereskedő urak, egyáltalán nem re-

lektálnak az ugynevezett polgári hasznokra, nekik mindjárt az alterum tantum kell. Ők egyszerűen azt látják, hogy a fogyasztók így is megveszik a portékájukat, hát ugyan miért elégednének meg a tisztességesebb haszonnal, mikor a nagyobbat is könnyű szerrel elérhetik.

III.

Csak a most mult napokban a köz-tisztviselők szövetkezetben tárgyalták a fauzsora kérdését s a szövetkezetnek egyik tagja mindjárt rá is mutatott a segítség sikeresnek ígérkező módjára, a mikor mozgalmat indítványozott megindítani egy kinstári fetelepnek Kolozsvárt leendő újabb beállítására iránt.

Mint hogy ez az intézmény a multban is bebizonyíthatóan mérséklőleg hatott a faárak képződésére, ez az eredmény bizonyára a jövőben is elérhető lenne az által, ha a kinstár a gyalui és szomszédos havasok óriási erdősegeiben ismét megkezdené a tűzifatermelést és Kolozsvár területén berendezendő raktárban folytatná annak árusítását.

Egyelőre ezen a duktuson kellene haladni. Kolozsvár tanácsára vár az első feladat, hogy e tárgyban javaslatot dolgozzon ki és terjesszen egy rendkívüli közgyűlés elé. Részletesen megokolt felterjesztést kell intézni a földmívelésügyi kormányhoz, s azt esetleg egy nagyobb küldöttséggel juttatni megfelelő helyére.

Szóval: minden illetékes tényezőnek hamarosan össze kell fogni, hogy ezt a gyakorlati és eredményesnek is ígérkező ideát megvalósulásra segítsék.

Kolozsvár egész fogyasztó közönségének elsőrendű érdeke forog itt szóban. Az oly vehemens módon pusztító fauzsorát valami módon feltétlenül ártalmatlanná kell tenni, mert ha sokáig összetett kezekkel nézzük az eredményeket, a fakereskedők egyszerűen a markukba nevetnek s addig feszítik a húr, a míg éppen nekik jól esik.

Leszállított olcsó árak!!

DOBÓ ALBERT ékszerész Kolozsvárt,
Mátyás király-tér 15. (volt Husznik üzlet).

Telefon 842. **Ékszerek, órák, ezüstneműek** stb. tárgyak **leszállított árak mellett.** Telefon 842

Megnyilt

az **Unió gőzmosógyár 4-ik számú**
gyűjtő üzlete

Kossuth Lajos-utca 1-ső szám alatt.

„Kristály”
Gőzmosó gyár
Kolozsvár
Telefon 500.

**Gyűjtő-
telepek**

1. Kis-utca 72. (Gyári központ.)
2. Széchenyi-tér 6. (Bréver-ház.)
3. Monostori-ut 2. (Ákontz-ház.)
4. Deák Ferenc-u. 9. (Rucska-ház.)
5. Jókai-utca 2. (Rhédey-ház.)
6. Ferenc József-ut 7. (Ferenc J. szálloda).

Ruhafestés
Vegytisztítás
Gőzmosás

**Allandó
2 kocsi
járat.**

Tanulságok.

Városatyák munkában.

A január 5-iki emlékezetes választás eredményében felfrissült törvényhatósági bizottság az elmúlt héten tartott első közgyűlésen esett keresztül az ugynevezett — vérkeresztésén.

Mindjárt meg is állapíthatjuk, hogy az erőpróba kitűnően sikerült. A függetlenségi párthoz tartozó választók által a képviselőbe küldött városatyák nem csak abban juttatták kifejezésre választóik akaratát és a saját meggyőződésüket, hogy alig pár kivétellel valamennyien részt vettek a közgyűlésen, hanem határozattá is emeltek egy indítványt, amelyet ugyanez a testület régi összeállításában egyszer már jelentős többséggel elutasított magától.

Az első közgyűlésen már megállapítható volt, hogy az új városatyákkal együtt valamely új szellem és szembe-tűnő felpeszülés kapott lábra abban a testületben, ahol addig valami, s teljesen érthetetlen, s egyben egészségtelen konzervatívizmus űlte meg a lelkeket.

Az új városatyák első bevonulása és első akciója annak az ósdi és egészségtelen szellemnek izent hadat és nyomban diadalmaskodott is felette.

Ugy éreztük magunkat e gyűlésnapok alatt, mintha nemesak új emberek kerültek volna a régié közé, hanem egyben olyan fegyelmezett tábor is képződött ki mindjárt az első ütközet során, hogy az új szellem tőrfo-

lalásától most már Kolozsvár fejlődését hatalmas léptekkel fogják előbbre vinni.

Bár politikai elvek címén folyt harsogta meg az új képviselő alakulását, örömmel láthattuk, hogy a politikai ellentétek egyáltalán nem élesedtek ki, épen csak annyi történt, hogy a mindenkor kormányokat támogató többségből most már kisebbség vált, anélkül azonban, hogy a város közdolgainak intézése e miatt bármilyen szenvedett volna.

Az új függetlenségi városatyák nem vitték magukkal a politikai gyűlölködés érzését, s viszont a régi konzervatív gárda nem helyezkedett a maga kisebbségi helyzetében a merev negáció, vagy épen lemondás álláspontjára, s ilyen körülmények között most már bizni lehet abban, hogy ilyen politikai viszálykodások nem fogják sem egyik, sem másik csoport számításait felzavarni, s a békés együttműködés meghozza majd azt az eredményt, hogy a városatyák politikai pártállásukra való tekintet nélkül fogják abban a testületben mindenha a város jól fel-fogott érdekeiért erejüket összemérni.

Szegedy Imre Zöldfa szállodája és étterme, KOLOZSVÁR, Radák-utca 3. szám.

A helyi és vidéki közönség kedvenc találkozója. Havi abonoma, olesó szobák, mindennap ciganyzene, erdélyi fajborok. — Fogatok részére kiténő istálló villanyvilágítással

T A R C A.

Tanuljunk a svédektől.

— Kovács Pál cikke. —

Nekünk magyaroknak a kultur-fejlesztés minden vonalán annyi tanulni való van még, hogy ha lépést akarunk tartani a kulturáltabb államokkal, hát egyszerűen át kell vennünk tőlük mindazon intézményeket, amelyek ott a gyakorlati alkalmazásban jól beváltak.

Ilyen, nálunk is meghonosítandó intézmény egyebek között az ugynevezett Svéd Scout-szövetség, amelyről egy helyszíni tapasztalatokat szerzett szentesi tanár, Kovács Pál, a Kárpát Egyesület «Erdély» című folyóiratának most megjelent számában egy komoly meg-szívlelésre méltó cikket írt.

Ennek a nevezetes intézménynek az eszméjét Robert Baden Poivel angol tábornok vetette fel, aki a bur háboru után haza menve, a bur földön

tett észleletei nyomán fogott a Scout-szövetség intézményének megalkotásához.

Az első ilyen csoportot Svédországban 1910. évben szervezték. Csakhamar újabb csoportok alakultak, s ezekből szervezték meg 1911. év elején a Svéd Scout-szövetséget.

Amikor a svédek ezt az intézményt magukévá téve megalakították a szövetséget, akkor őket egy gyönyörű szép s a svédeket jellemző gondolat járta át: svédvé, nemzetivé tenni ezt! Megalkotni és szervezni úgy, hogy abból annak az 5 millió 521 ezer 943 lelket számláló és minden oldalról ellenséggel körülvett nemzetnek haszna, ereje támadjon. Dolgoztak, tanácskoztak és alkottak olyant, amilyen alkotás ezen a téren páratlan. A család, az iskola, a műhely, az üzlet, a kaszárnya, hivatalos és magánintézmények: mind együtt és azon dolgoznak, hogy ebből a Scout-szövetségből kikerülő ifju mint egészségesen nevelt erős lelkű, acélizmu, művelt svéd polgár fogjon a nemzeti nagy munkához.

Az adóreformról.

Dr. Boér Elek felolvasása.

— Saját tudósítónktól. —

Minden újságolvasó ember tudhatja, hogy az új adótörvény a nemzet különböző rétegeiben milyen recen-sust keltett fel.

Mint minden olyan törvény, mely az emberek zsebet érinti, úgy ez az új adótörvény is úgy az érdekelt társadalmi csoportok, mint a szaksajtóban is állandóan napirenden van, s az érdeklődés iránta az egész országban fel van kelve.

Az Erdélyi Múzeum Egyetel jog- és társadalomtudományi szakosztálya vasárnap délelőtt az Egyetem disztermében ülést tartott, melynek egyedüli tárgyát dr. Boér Elek egyetemi tanárnak az új adótörvényekkel foglalkozó nagy-érdekű előadása képezte, mely iránt igen élénk volt az érdeklődés.

Boér Elek dr. alapos ismerője a kérdésnek s annak egész irodalmát is teljesen ismeri. Előadásával állandóan lekötve tartotta a hallgatóság érdeklődését.

Rendkívül nagy dologhozértéssel fejtegette az általános kereseti és jövedelmi adót tárgyzó törvényszakaszokat.

Minden vonatkozásában alaposan és kimerítően tájékoztatta a hallgatóságot arról, hogy az új törvény mely foglalkozási ágazatban működő embereket mennyiben fog terhelni.

Jelszava a Scoutnak: «Var Redo!» «Légy készen!» Légy készen testeddel és lelkeddel dolgozni és küzdeni mindazért, ami szép, jó és hasznos neked, de első sorban nemzetednek, hazádnak! Mindig és mindenben, mindenütt és feltétlenül becsületes légy. Svéd légy! «Egy Scout mindig igazat beszél és sohasem másítja meg a szavát!» (Alapsz. 3. §.) Micsoda hatalmas tilalomfa ez a Scout erkölcsi életében! Egész életén át kíséri ez a 3. §.

«A Scout barátságos és figyelmes; gavallérosan segít másón, különösen a gyengén.»

«A Scout szereti az állatokat.»

«A Scout mindig úgy teljesíti a kötelességét, hogy nem gondol a megjutalmaztatására.» (3. §. 4., 6., 10. pontja).

Az első három paragrafus erkölcsi kötelezettségeket ró a Scoutra. Haza, Isten, embertársai. Becsületesség, tisztaság, jámborság, szorgalom, engedel-messég és önzetlenség.

Hogy a svéd ifju tagja lehessen a szövetségnek, előbb át kell esnie a sorozáson.

Reményik L. és fiai utódai
Deák András és Tsa
vasnagykereskedése KOLOZSVÁR

Vasszakmában vágó
ékek

legjobb és legnagyobb bevásárlási helye.

Kalló és Moldvai Kolozsvár,

mü-butor, portál és épület-asztalosok Majális-utca 10. szám alatt.

Részletesen kiterjeszkedett az adó-kivetési eljárásra, a kötelező bevallásra, a hivatalból való adóalapok kikutatására, s a törvénynek valamennyi életviszonylatban való alkalmazására.

Különösen behatóan foglalkozott Kolozsvár lakosságát érdeklőleg az új adótörvények alkalmazása esetén bekövetkező változásokkal és igen sok gyakorlati példával tette megérthetővé azokat a törvényszakaszokat, amelyek a régi és az új adókules közötti különbségeket megállapítják.

A tudós előadónak az a célja volt, hogy közérthető módon megvilágítsa az új törvény rendelkezéseit, s kimutassa, hogy mennyiben hárit az új adórendszer az adózó polgárságra a régitől eltérő új terheket és hol és mennyiben javít az adózók helyzetén.

Dr. Boér Elek nagyérdékű előadását állandó figyelemmel hallgatták, s annak végén lelkesen megéljeneztek.

Dr. PÓSTA SÁNDOR fogorvos.

RENDEL: d. e. 9-12-ig,
" d. n. 3-6-ig.

lakása Szentegyház-utca 2-ik szám 1-ső emeleten

x **Uj hentes üzlet.** Kilin Ferenc Monostori-ut 92. sz. alatt új hentes üzletet nyitott, ahol nyers huson kívül saját készítményű hentes áruk, továbbá sós káposzta, hagyma stb. méltányos árban kaphatók.

Azok a próbák és tudnivalók, amelyeknek kiállása, illetőleg elsajátítása az alapföltétele a szövetségi rendes tagságnak, igen hasznosak és a mindennapi életben nagyon is szükségesek akkor, ha a saját erőnkre és képességeinkre vagyunk utalva.

A próbaszolgálat ideje alatt tanul meg a jelölt sebet kezelni, betegsátrat felállítani, sebesültet felvenni és elvinni.

Ruhában és ruha nélkül uszni tengerben és folyóban.

1500 métert scout-ütemben 10 perc alatt megtenni.

A szabadban léteket főzni, kenyeret sütni, mosni, varrni, scout-öltönyt varrni.

Semaphorjelzést adni és venni.

A 100.000 és 200.000-es térképet olvasni, delejtüvel bänni.

Legkevesebbet 1 svéd koronát (66 krajcár: 132 fillér: 100 oere) saját munkájával kell megkeresnie.

Hányat ütött az óra?

Az egységes óraszámítás.

Egységesíteni akarják az óraszámítást. Ugy tervezik, hogy nem lesz külön nappali és külön éjjeli időszámítás. Az egész nap — mint most is — állani fog 24 órából. Megkezdik az órák a napi járásukat az 1-es számon és befejezik a 24-es számon. Ezentúl tehát éjjélkor nem szakad meg az óraszám, hanem megy tovább másnap délig egy huzamban.

Lapunknak egyik jókedvű barátja ennek az időszámítási reformnak a kapcsán egy kis elmefuttatást vetett papírra.

Barátunk egyebek között így okoskodik:

Az új időszámítás, (persze a míg megszokják) sok minden tréfás jele- netekre fog alkalmmul szolgálni.

Például:

Megjelenik a hivatalban X. Y. irodatiszt, aki különösen a délutáni órákban szokott rendetlenül feljárni.

Eddig az irodaiigazgató így szólt hozzá: Amice, maga 3 óra helyett, mindig 4 órakor jön a hivatalba. Ez nincs rendén. Jövőre pontosságot várok.

Most ugyanez az igazgató ezt fogja mondani: Amice, maga 15 óra helyett, mindig 16 órakor jön a hivatalba.

X. Y. kivesszi a régi óráját s az igazgató elé tartva kimutatja, hogy még

Vizbefuldoklót menteni, tűznél menteni, mérgezést gyógyítani, ragályos betegségek esetén óvintézkedést megtenni.

Skivel, koresolyával 5 kilométert bejárni az adott terepen. Arról vázlatot készíteni és jelentést tenni.

Távolságot becsülni, magasságot, mélységet becsülni. A tévedés 25%-nál több nem lehet.

Csak kivonatossan is olvasva ezeket a szellemet és testet egyaránt foglalkoztató követelményeket, feltétlenül hasznosnak látszanak mindazok, amiket egy scoutjelölttől megkövetelnek. Ha hozzávesszük ezekhez még azt, hogy a szövetség előljárói szigorúan ellenőrzik a Scout családi, iskolai és társadalmi életét és mulasztások avagy hibák esetén szigorúan járnak el, meg kell hajolnunk ez intézmény előtt.

csak 4 óra van, nem pedig 16, ergó 8 órával előbb jött a kelletnél.

Az igazgató arra buzdítja a tiszt urat, hogy vágja falhoz az óráját. Most új óra szerint igazodunk. Egyben kijelenti, hogy a tiszt urnak reggel 20 óra kor kell megjelennie ezentul.

A falusi bakter lesz megakadva az új dologgal különösképpen.

Régi hagyományos szokás, hogy a bakterek ezt kiabálják: Éjjélt ütött az óraÉ. Ez a poetikus szólam most kiesik a bakterológiából, mert többé nem lesz éjjél, hanem lesz egy nap déltől délig. Esetleg a bakterek 24 órát kiáltanak éjjélkor, holott a 24-ik óra a delet jelentí. Ezt meg a falvak naiv lakói bakter nélkül is kitalálják. Szóval az új órarendszer a baktéréség megszűnését fogja maga után vonni.

A kakasok eddig hajnali 2-3 óra között rendezték az első koncertet. Szavuk és melódiáik eddig a hajnalt jelentette. Most már a kakasok nem fogják tudni, hogy mikor hajnalodik, mert az ók idejükben jövőre 14 óra lesz, ez a nagy numerus pedig nem vág össze az eddigi hajnali órákkal.

Ergó az új óraszámítás egyben megszünteti a hajnalt és a kakasok a kukorikolás helyett jövőre aludni fognak 14 óráig, mert miért is kukorékolnának, ha amugy sem hajnalodik.

x Fogorvosok figyelmébe ajánljuk Hadinger S. Ede foglaboratoriumát.

Fejér Béla

órás és ékszerész

KOLOZSVÁR,
Széchenyi-tér 5.

Legolcsobb árban kaphatók órák láncok, függők, gyűrűk és mindenféle ékszerek.

Jó bort olcsón csakis

Guttman Márton bornagykereskedőnél
Honvéd-utca 6-ik szám

lehet kapni. Valódi fajborok s már 5 literenként haza szállíttatnak. — Rendelni telefonon (853. sz.) is lehet. — Borok tisztaságáért szavatol. — Vízontelárusítóknak tetemes árkedvezmény. — Vidékre 50 literen felül rendeléseknél 20 Koronával olcsóbb hektoliterenként. Iroda: Eperjes-utca 2. Pince: Honvéd-u. 6. Levelek Eperjes-utca 2. sz. alá címzendők.

Nagy Domokos

gőzmosó és vegytisztító gyárában készülnek a legszebb gallérok és mindennemű ruhák.
Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 32. szám. Telefon 1087. szám.

HIREK.

— **Villamos és autotaxi.** A tanácsnak az a terve, hogy a jövő havi közgyűlésnek előterjesztést tesz a városi villamosvasut kiépítése s egyben az autotaxik beállítására tárgyában. Hát mindenesetre kell már valamely irányban egy lépést előre is tenni. Az bizonyára, helyes, hogy a villamos közúti vasut kérdését ismét napirendre hozzák, hogy most sem viszik közelebb a megoldáshoz, de legalább beszélni fognak róla. De az már nem helyes és az ellen mindenkinek tiltakozni kell, hogy a város az autotaxikkal házi kezetésben kísérletezzék. Ezt hagyják egészen a magánvállalkozásnak. Annak a dolga s tudunk szerint lesz is reá vállalkozó. A tanács kezelje csak az ügykörébe eső hivatalos dolgokat házilag, a közlekedési eszközök működtetését bízzák csak vállalkozókra, mert ez a koldus város nem üzhet ilyen kockázatos vállalkozásokat.

— **Farkas Ödön öröke.** A Kolozsvári Zenekonzervatórium igazgatói állására kiírt pályázat tegnap járt le. Tekintettel arra, hogy ez ünnepnapra esik, pályázat még ma délután 5 óráig is beadható. Eddigél Benkő Henrik, Taritzky Ferenc, dr. Bródy Miklós, Lavotta Rezső, Hermann László, Tígler Árpád és Temesvári János adták be pályázataikat, melyeket a tanács a konzervatórium választmányához tesz át tanulmányozás és véleményezés végett s a törvényhatósági bizottság közgyűlése fogja megválasztani. A megválasztandó új igazgató működését csak a jövő iskolai évben fogja megkezdeni, addig a választmány által megbízott Toritzky Ferenc végzi az igazgatói teendőket.

— **Akadémiai istentisztelet.** Az ev. ref. teológia disztermében vasárnap

akadémiai istentiszteletet tartotak, mely alkalommal dr. Ravasz László teológiai tanár prédikált. A termet szorongásig megtöltő közönségre az ifju és nagytehetségű pap remek beszéde ezuttal is nagy hatást gyakorolt.

— **Virágbazár.** A kolozsvári jótékony Nőegylet szokásos tavaszi virágbazárját március 7. és 8. napjain fogja rendezni a nyári színházban. A műsort nagyjában már megállapították, s ennek keretében a Babavilág című táncos némajáték és egy mozsizkecs lesznek a sláger-számok. A rendezőség élén báró Bánffy Ernőné és báró Bornemíssa Elemérné állanak, akiknek már neve és ismert buzgóságuk legfőbb biztosítéka a sikernek. A rendezéssel Hetényi Elemért, a nemzeti színház tagját bízták meg.

— **Személyváltás a tanári karban.** A kolozsvári zenekonzervatórium igazgatóválasztmánya néhai Farkas Ödön elhalálózása következtében az általa vezetett énektanszak ellátásával Retezár Katicát bízta meg s ki attól kezdve tényleg végezte is a tanítást. Retezár Katica most énektanulmányainak folytatása végett Bécsbe távozik s a választmány most a tanév hátralévő idejére Peielle Róbertnért kérte fel, aki a megbízatást el is vállalta s az azzal járó díjakat jótékonycélra ajánlotta fel.

— **Egy volt bankigazgató letartóztatása.** Fővárosi tudósítónk telefonszolgálatában megerősíti annak hírért, hogy Radó Eleket, a jelenleg felszámolás alatt álló Kolozsvári Általános Bank igazgatóját a fővárosi államrendőrség különböző bankszédelgések és csalások miatt letartóztatta. Tudósítónk közlése szerint szombaton délután három újabb feljelentést adtak be Radó ellen, a ki úgy látszik levezett a nagystilú szélhámosok vizeire

ÜZENETEK.

Táblabíró. Annak, a városzerte ismert és szelvényben vitatott gyermek-szerelmi regénynek (mely házassággal végződött) a napilapok hasábjain történt részletes s tán éppen túlbő táplálása szerintünk nem egészen tartozik a sajtó jól felfogott feladatai közé. Ez annyira magán és benső ügye a közvetlenül érdekelt családoknak, hogy annak a nagy nyilvánosság elé való vitele egyértelmű a szorosán vett családi dolgok felbolygatásával, a mi pedig éppen nem közérdekben való s még kevésbé köteles foglalkozás. Az igen természetes, hogy mint szenzáció erejével ható lapközlemény, közérdeklődésre tarthat számot s esetleg a lapot is érdekessé teheti, de hát vannak ezeknél magasabb tekintetek is, a melyeket a sajtónak is respektálnia kell s ilyen egyebek között a családoknak az a joguk, hogy saját keblü ügyeiket a nyilvánosság kizárásával intézhessék el.

Zenekedvelő Torda. Pálffy Boriska, tényleg kolozsvári leány s több éven át volt tanítványa néhai Farkas Ödönnek a kolozsvári zenekonzervatórium volt igazgatójának. Tudtunkkal színpadon nagyobb lélekzetű szerepet nem játszott, csak hangversenyeken szerepelt. Kolozsvárt és több vidéki városban. Ő nem szerződött tagja a Népeperának — mint ön sejtí — hanem ösztöndíjas növendéke a m. kir. operának, a hol — mint halljuk — sok re-

ményt fűznek a jövőjéhez s állítólag Párisba is kiküldik hosszabb tanulmányi időre természetesen az opera költségén.

Adófizető polgár. Nekünk nem áll módunkban segíteni az ön dolgán. Ha ön úgy tapasztalta, hogy a városi adóhivatalnál ön szerint «dura kezelési rendszert követnek» hát kísértse meg előbb a maga illetékes fórumán keresni az igazát, mert mi legfennebb csak akkor tehetjük szavá a dolgot, ha önnel valami nagy igazságtalanságot követtek el. Az a körülmény, hogy az adóhivatali alkalmazottak az ön adóját rövid időközökben mindig eltérő összegekkel mutatták ki mindenesetre a könyvelési és kezelési rendszer megbízhatatlanságát bizonyítja s e tárgyban talán a polgármestert keresse fel s terjessze eléje a panaszát. Ő mint hivatalos ellenőrző és felelős közeg felelős az adóhivatalnál észlelt rendellenességekért is.

Cz. K. Helyt. A városi lakásnyilvántartó hivatal dolga — mint mi értesülünk — legközelebből szóba kerül a törvényhatósági bizottságban is. Egyik újonnan választott városatyja tudtunk szerint interpellálni fogja a tárgyan a polgármestert, ezenkívül indítványt is terjesztenek elő a felesleges és céltalan hivatal megszüntetése iránt.

Técsi József

tyukszem és benőtt köröm
műtőterme **Kolozsvár,**

Mátyás király-tér 26. sz.

Telefonszám 715.

— **Élet a jégen.** Vasárnap déli órákban szokatlanul mozgalmas képet uyujtott a kolozsvári sétatéri korcsolyapálya. Dél-előtt 11—12 óráig korcsolyaversenyek voltak, melyeknek igen nagy nézőközönsége akadt. A versenyeket, melyek mint látványosság is érdekes dolgok, a közönség nagy tetszéssel kísérte. Versenyek után megkezdtek az általános korcsolyázást a katonazenekar játéka mellett.

— **Bakfis-bál.** Az idei rövid farsang egyetlen nagyobb mulatsága, a Bakfisbál szombaton éjjel zajlott le a Színkörben. A tágas termet egészen megtöltötte a közönség. A sikerült mulatságnak vasárnap reggel 7 órakor volt vége. A táncos párok igen jól mulattak, de már a vendéglői ellátás sok kívánnivalót hagyott fenn. Különösen sokan panaszkodtak az étkezőhely szűk volta és az asztalok elégtelensége miatt.

— **Megint baj van.** A kolozsvári törpe bankokra ugyancsak rá jár a rud. Ez idő szerint az Iparbank van csődben, most következik utána a Mercur-bank, a melynek a Wesselényi Miklós-utcában van a hivatali helyisége. A jelzett bank ellen beadott többrendbeli csőd kérés következtében a tárgyalást még ezen a héten megtartják a törvényszéken s előreláthatóan elrendelik ellene a csődeljárást.

— **Felolvasás.** Az ipari segédmunkások részére rendezett ismeretterjesztő felolvasási cikluskeretében. Vasárnap délután a városház nagytermében dr. Bugyi József posta s. titkár tartott felolvasást a postai megbízás rendszeréről. Kimerítően és gyakorlatias irányban ismertette a kérdést s a hallgatóság nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta a szakszerű fejtegetéseket.

x **Diána gőzfürdő** a közegészségi és kényelmi követelményeknek és igényeknek mindenben megfelelően áll a közönség rendelkezésére. A fürdő szerdán és pénteken egész nap a nők, a többi napokon reggel 6 órától déli 1 óráig a férfiak részére áll rendelkezésre.

x **Tanuljunk világnyelveket a Berlitz iskolában!** Január hó első napjaiban új tanfolyamok nyílnak az angol, francia, német, olasz és román nyelvek elsajátítására, továbbá magyar kurzusok külföldiek részére. — A csoportok 3—6 tagból állanak és díjazásuk igen mérsékelt. — Kereskedelmi alkalmazottak és egész napon át elfoglalt személyek részére külön tanfolyamok este fél 9-től fél 10-ig. Kimerítő felvilágosítással szolgál a Berlitz nyelviskola igazgatósága Ferencz József-út 4. (Uránia palota). Prospektus ingyen és bérmentve. Telefon 895. Fordítási iroda az intézetben.

— **Idegen forgalmi irodánk.** Kolozsvár törvényhatósági bizottsága a múlt év folyamán 1300 koronával segélyezte az Erdélyi Kárpát Egyesületet, mely intézet a segély összes felhasználásával saját helyiségében külön idegen forgalmi irodát rendezett be, amely pár hó előtt meg is kezdte a működését. Az idegen forgalmi iroda már beszerezte és fel is dolgozta az összes erdélyi szállók, vendéglők, kávéházak, utazási vállalatokra stb. vonatkozó részletes adatokat úgy, hogy az idegeneknek minden vonalon megbízható felvilágosításokat tud adni s ilyeneket már eddig is készséggel és sok esetben nyújtott az ezek iránt érdeklődőknek. Az irodában már készen van egy részletes turista naptár s most rendezik sajtó alá Kolozsvár város reklám prospektusát, melyet sok ezer példányban ingyen fognak országsszerte szétosztani.

x **Incze Elek** utóda **Fuhrmann Miklós** könyvkötészete **Kolozsvárt, Szentegyház-utca 7 szám.** Ajánlja tetemesen megnagyobbított és ujonnan jól felszerelt műhelyét, ahol képzett munkásokkal a legdiszesebb munkáktól a legegyszerűbbig elsőrendű anyaggal, mérsékelt árért, pontos időre állók becses megrendelők rendelkezésére. Munkafeltételei helyek: Kossuth Lajos-utca 2 szám Fuhrmann M. papírkereskedésében és Szentegyház-utca 7 sz. Telefon szám mindig 249. — Használt de jókarban levő gépek olcsón eladóak.

Felhívás.

A n. é. közönség szives tudomására kívánom hozni, hogy az

ősz és téli ujdonságok

teljesen raktárra érkeztek.

Ugy mint:

Costüm szövetek
Ruha szövetek
Bársonyok
Barchettek

Tenisz flanel
Válkendő.

A költözőkódok figyelmébe:

Ágy garnitúrák
Szőnyegek
Csipke és szövet függöny
Kész matrácok.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve

Maradok tisztelettel

Hohn Bertalan

Kolozsvár,

Wesselényi M.-u. 5.

Telefon 878.

x **Oberding Antal** vízvezeték, csatornázás és központi fűtések berendezési vállalata Kolozsvár, Ferenc József-ut 62. szám. Telefon 625.

x **Felhívom** a t. dísnót ölü közönséget, hogy zsirbödönök úgy, fehér mint zománczott bádokban olcsó árért nagy választékban kapható **Biró Márton** bádogos üzlete Széchenyi-tér 37. sz.

x **Hegedüs Ferenc** cipészipari szaktanító és előnyösen ismert cipészmeister, Mátyás király-tér 13. szám házában cipészműhelyt rendezett be, ahol egyebek közt orvosi rendelet szerint konstruált anatómiai lábbeliket is készít, méltányos árakon és pontos kiszolgálással.

x **Zsibkések, ollók, borotvák, stb., szemüvegek, orrcsipek, színházi és tábori látszóvegek, hőmérők, vivőeszközök, párbajfegyverek, revolverek nagy választékban és csakis elsőrendű minőségben kaphatók: Kun Mátyás Fia** műköszörős, kések, kardműves, látszerész és műszerész üzletében Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 2. szám. «Szandrik» Alpakka evőeszközök eredeti gyári árakon.

TISZTVISELŐ- KÖLCSÖN- ÜGYEKBE

díjmentes felvilágosítást nyújt az
Osztr. magy. I. ált. tisztviselő-
egylet kolozsvári képviselősege
Kolozsvár, Páris
(most Hegedüs Sándor)-u. 16.

Hivatalos óra:

d. u. 3—4-ig és 6—8-ig.

Telefonszám 191.

Telefonszám 191.

x **Kispipa vendéglőben** havi abo-
nom éllap szerint, jó izletes magyar
konyha, valamint kitűnő pontos ki-
szolgálás. Tisztelettel **Bodor Márton**
vendéglős.

Ingyen recept mindazoknak,
akik gyakori csömörben szenved-
nek. Ajánlom, hogy az előnyösen

ismert **KORONA**

vendéglőből jó, tiszta

„Szilágysági“ bort

vegyenek. Nem kételkedik, ha meg-
győződik, hogy a Korona vendéglő
„Szilágysági“ borától, ha minden
evés után egy pohárral iszik, úgy
attól a csömör örökre elműlik. —
Akinak pedig nincsen étvágya,
annak határozottan jót tesz a
Korona vendéglő kisűstön főzött
seprőpálinkája. Fontos tudni,
hogy Pecsénye bort 1 koronáért,
Leányka bort 1 kor. 40 fillérért,
Seprő- és Szilvapálinkát 2 kor. 40
fillérért rendelésre teljesen pénz
nélkül házhoz szállít a

KORONA vendéglős Kolozsvárt,

Kossuth Lajos-utca 49. szám.

x **Erdély legszebb ékszer-üzlete!**
BENEDEK SÁNDOR Kolozsvár, Wesse-
lényi Miklós-utca 13. sz. alatt. — Tele-
fon 721. sz. — Ékszer-, ezüst-, műipari
tárgyak legszebb kivitelben és legolcsóbb
árban. Vidéki rendelések gyorsan és pon-
tosan eszközöltetnek.

Színház.

Heti műsor a téli színházban.

Hétfőn: A faun. (Ujdonság 6-odszor).
Bérlet 108. szám, D).

Kedden: Éva. (22-edszer. Első Lehár-
est. Berky Lili és Király Ernő ven-
dégjátéka. Bérletszűnet XXVII. sz. C)

Szerdán: Vig özvegy. (Második Lehár-
est. Berky Lili és Király Ernő ven-
dégjátéka. Bérlet 109. szám, A).

Csütörtökön: Éva. (23-adszor. Harma-
dik Lehár-est. Berky Lili és Király
Ernő vendégjátéka. Bérlet 110. sz. B).

Pénteken: Luxemburg grófja. (Negyed-
dik Lehár-est. Berky Lili, Király Er-
nő és Kassay Károly vendégjátéka.
Bérlet 111. szám C).

Szombaton: Tűzherceg. (Berky Lili és
Király Ernő vendégjátéka). Utána
Drótosztól. (Ötödik Lehár-est. Berky
Lili, Király Ernő és Kassay Károly
vendégjátéka. Bérlet 112. szám D).

Vasárnap d. u.: Liliom, egy csirkefogó
és halála. (Félhelyárakkal).

Vasárnap este: Cigányszerelm. (Ha-
todik Lehár-est. Berky Lili vendég-
játéka. Bérlet 113. szám A.)

Nagy János

kőfaragó-üzlete
Kolozsvárt
Petőfi-utca 22—24.

Villanyos erőre be-
rendezett márvány,
gránit, syenit, ande-
sit sarkó- és butor-
márvány gyára. ::

Elvállal mindenféle kőfaragó
munkákat.

(Saját márvány-
és mészkőbányák.)

ELSŐRENDŰ ÜRI-DIVAT KÜLÖNLEGESSEGEK
KOLZSVÁR ÜZLETE MÁTYÁS-KIR. TÉR 12
TELEFON 178.
BÁLI INGEK, KEZTYŰK, BÁLI CÍPŐK,
KALAP ÉS GYLINDER UJDONSÁGOK
TELISAPKA, FELÜLTŐ, NAGY VÁLASZTEKBE
KAPHATÓ

Mágnás-Kaszinó nyilvános étterme

Deák Ferenc-
utca 16 szám.

Elsőrendű konyha. Friss, csapolt Drèher korona sör. Valódi fajborok. Színház után friss vacsora. Estéknént Balogh Jancsi és fia ujjonnan szervezett zenekara játszik. Havi abonemát elfogadok. Számos látogatást kér:

Szilágyi Béla vendéglős.

Mezőgazdasági Bank és Tak.-pénztár R.-T.

Elfogad betéteket betéti könyvekre és folyó számlára legelőnyösebb kamatozás mellett naptól napig s a tőkekamatadót is az intézet sajátjából fizeti s azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Lombard kölcsönöket nyújt értékpapírosokra előnyös kamatláb mellett.

Váltókat leszámítol előnyös kamatfizetés mellett.

Kölcsönöket nyújt ingatlanokra való betáblázás és váltófedezet alapján.

Folyószámla hiteleket nyújt fedezetel előnyös kamatfizetés mellett.

Értékpapírokat vesz és elad napi árfolyamon.

Foglalkozik minden a bank és takarékpénztár üzletkörhöz tartozó ügyleteket.

Az igazgatóság.

Szigethy Lajos

uriszabó üzlete

Kolozsvár

Telefon 11—50

Kossuth Lajos-utca 36.

Hazai és külföldi szöveteket a legválogatottabb s legfinomabb ízlést kiellégítően állandóan raktáron tartok.

Minden munka saját műhelyemben készül.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Szolid ár!

Modern szabászat!

Pontos kiszolgálás!

Csász. és kir. udvari szállítók!

Legolcsóbb **butor bevásárlási forrás**

Erdély legnagyobb butorgyára.

MESTITZ MIHÁLY ÉS FIAI

butorgyára,

Marosvásárhelyt Széchenyi-tér 41.

Telefonszám: 112—113.

Kolozsvárt,

Unio-utca 7. szám. Telefonsz. 661.

Csakis kitűnő minőségű árukat hoz forgalomba és azokért a legmesszebb menő jótállást vállalja.

Hitelképes egyéneknek árfelemelés nélkül részletre.

Vidéken meghívásra bemutatjuk gazdag mintagyűjteményünket.

Menyasszonyi kelengyék

rendkívüli nagy választékban.

Fűrészgyárunkban mindennemű épületfa, deszka, léczsindely, tölgyfaparkett olcsón kapható.

Erzsébet gőz- és kádfürdő

Kolozsvárt

Kisszamos-utca 1-ső szám.

Legújabbán átalakítva és berendezve.

Nyitva reggel 1/5-től.

Ifjuság részére 30% kedvezmény.

Telefon szám 393.

ERDÉLYI KERESKEDELMI ÉS AUTOMOBIL-FORGALMI

Részvénytársaság Kolozsvár,
MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR (Bánffy-palota.)

Garage és javítóműhely:

Honvéd-u. 29. Fiókok: Brassó, Marosvásárhely és Nagyvárad.

Világhírű gyártmányu és versenyeket ismételtelen nyert benzinüzemű autombilok, továbbá az eddig egyetlen leg-tökéletesebb villanyüzemű autombilok eladása. — Autombilok kellékek és alkat-részek, garagirozás és szakszerű javítás saját modernül felszerelt villanyüzemű műhelyünkben.

Karosszeria készítés, festés és bőrözés, jótállás mellett.

Teherautombilok eladása és teherfuvaro-zások leggyorsabb lebonyolítása.

Személyszállító járatok beállítása Erdély területén bárhol

SZINKÖR - MOZGÓ

Előadások hétköznapokon

5 órákor
6¹/₂ órákor
8 órákor
9¹/₂ órákor

Helyárak hétköznapokon

Páholyülés 85 fillér.
Földszinti ülés 52 "
Állóhely 12 "
Alsóerkély 42 "
Felsőerkély 22 "
(a jegyadóval együtt)

Műsor:

1. A zenekar nyitánya.
2. Warda szoros csempésze.
3. Hárpia.
4. Dossolo völgye.
5. A legnehezebb szerep.

Biasini Szálloda

és étterem Kolozsvár.

Olcso és tiszta szobák.

Kitünő magyar konyha.

Olcso árak. Eredeti fajborok.

Havi abonoma.

Hadinger S. Ede

fogászati labororiuma

Kolozsvár,

Forduló-utca 5. I. em.

HIRDETÉSEK

FÖLVÉTELNEK

AKIADÓ HIVATALBAN

KOLOZSVÁR, KOSSUTH L.-U. 10.

Erdélyrészi

Magyar Jelzálog bank r. t.

Kolozsvár, Pózsa-utca 1. szám.

Betétek

5%-al

kamatoztatnak.

Váltóleszámitolás.

Szelvények és kisorsolt értékek

beváltása. Tőzsdei megbízások.

Megérkezett

**a tiroli férfi és női
ének és táncsoport**

a „GLUB“-kávéházban
hangversenyez

művészi programja.

Számos látogatást kér

HUNWALD GYULA

a „Club“ kávéház tulajdonosa.

Unió-utca 6.

Helyárak vasárnapokon

Páholyülés 52 fill.
Földszinti I. hely 52 "
" II. hely 32 "
Állóhely 12 "
Alsóerkély 42 "
Felsőerkély 22 "
(a jegyadóval együtt)

Előadások vasárnapokon

2¹/₂ órákor
4 órákor
5¹/₂ órákor
7 órákor
8¹/₂ órákor
10 órákor

Első Erdélyrészi Messenger-Boy vállalat. Telefon 280. szám.

Fanta István

uri szabó üzlete

Kolozsvár, Szentegyház-u. 1. sz.

Finom angol

szabóság.

Nagy szövet-
raktár hazai és angol

szövetekben.

Tisztelettel:

Fanta István.

Cipőt akar?

Akkor forduljon

Papp Mihály

(Kossuth Lajos-utca) cipészhez,
mert készít önnek szépet, elegánsat
és fesset, bármely fővárosival
versenyképes. Vidéki megrende-
léshez elegendő egy használt cipő
beküldése.

Pontos kiszolgálás. Jutányos ár.

Ritka alkalom!

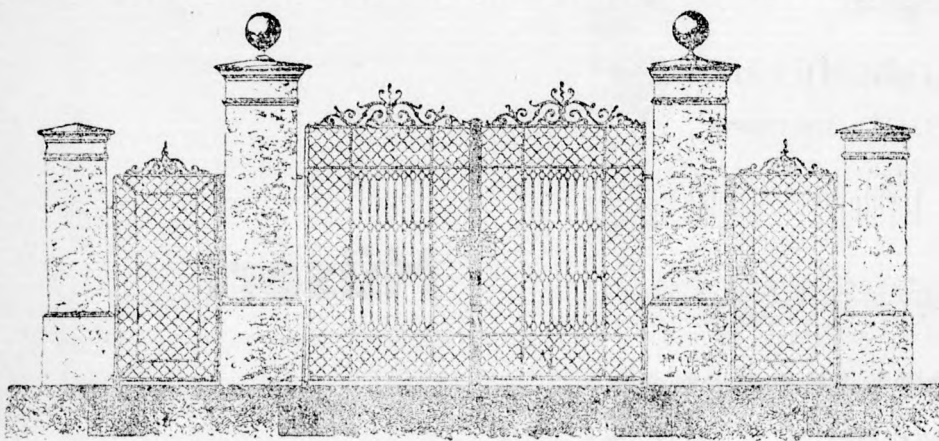
Raktáromon levő 3000 darab
leányka és női felöltőt, szörme-
kabátot, női bundát, muffot és
boát leszállított árban árusítom.
Kabátok 10 koronától feljebb!!

Tisztelettel:

Bányai Sámuel és Fia utóda
Szentegyház-utca 1. szám alatt.

(Státus-palota.)

Kitüntetve jó munkáért és versenyképességért arany-, ezüst és bronzérmekkel stb.

LÉBER GYULA első erdélyi
sodrony-szövet-fonát,
kertkerítés és ruganyos acél-sodrony ágybetétek gyára

Kolozsvárt,

Egyetem-utca 7. és Petőfi-utca 13. szám.

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, ugymint: kertek,
erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez

Gépfonatait-, disz-kerítéseit, disz-kapuit.

Szabadalmazott gépfonatok 26 fillértől feljebb.

Telefonszám 439. Olesó kerítések! Telefonszám 439.

Képes árjegyzékkel bérmentve szolgálók!

Friedrich Károly

Mérnök

Beton- és Vasheton-Építési Vállalat

Kolozsvár.

Iroda: Ferencz József-ut 110-112. Tel. sz. 836.

Ezen hely lefoglalva

Tauffer Dezső

vaskereskedése részére

Wesselényi Miklós-utca 24. szám.

B. Bak Sándor

műlakatos mester

KOLOZSVÁR MALOM-UTCA 16. SZÁM.

Telefon: 508.

Ujonnán épült gyárában készít mindennemű
rácsmunkát, épület-vasalást stb.

a „Szultberger“-féle

ablakzáraknak, melyek a legjobbak, erdélyrészi bizományi raktára!